

Socialnämndens flerårsstrategi 2018-2020

Fastställd av socialnämnden 2018-03-13, §

Dokumenttyp: Plan

Fastställd av: Socialnämnden

Beslutsdatum: 2018-03-13

Diarienummer: 2017.227 SN

Gäller för: Socialnämnden

Giltighetstid: 2018-01-01 – 2018-12-31

Revideras: Årligen

Innehåll

Verksamhet.....	2
Socialnämndens huvudsakliga verksamhet.....	2
Fokusområden och uppdrag från kommunfullmäktige.....	3
Hur nämnden fullgör kommunfullmäktiges fokusområden.....	3
Hur nämnden fullgör kommunfullmäktiges uppdrag.....	5
Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys.....	7
Hur socialnämnden arbetar med kommunfullmäktiges mål och indikatorer.....	10
Internkontrollplan.....	12
Omedelbar åtgärd.....	12
Ekonomi.....	13
Ekonomiska ramar.....	13
Investeringsbudget.....	14
Personal.....	15
Personal- och kompetensförsörjning.....	15
Framtida åtgärder.....	16
Löner.....	16
Arbetsmiljö.....	16
Sjukfrånvaro.....	17

Bilagor:

Bil. 1 Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys

Bil. 2 Internkontrollplan 2018

Socialnämndens flerårsstrategi 2018-2020

Verksamhet

Socialnämndens huvudsakliga verksamhet

Socialnämnden ansvarar för kommunens verksamhet inom individ- och familjeomsorg och arbetsmarknadsfrågor. Inom dessa områden ger socialnämnden insatser i form av råd, service och stöd till barn, ungdomar, vuxna samt familjer. Nämnden arbetar med myndighetsutövning som styrs av flera lagar – exempelvis socialtjänstlag (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Socialnämnden har också ansvaret för ensamkommande barn och unga.

Kommunfullmäktiges beslut, 2017-06-14, § 142, om handlingsplan EFFEKT, har i hög utsträckning påverkat socialförvaltningen och dess verksamhet. Ansvaret för den del av funktionshinderverksamheten som styrs av lag med stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) övergick till vård- och äldreomsorgsnämnden vid årsskiftet.

Under 2017 och 2018 har socialnämnden och utbildningsnämnden fått i uppdrag att utreda genomförandet av en integrerad flyktingverksamhet med planerat implementerande den 1 januari 2019. Socialförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen genomfört en utredning som utmynnat i ett gemensamt förslag på organisering. Socialnämnden godkände *Handlingsplan EFFEKT område # 2.1 Att implementera en samlad flyktingverksamhet under utbildningsnämnden*, 2018-02-20, § 12, med beslut att utredningen ska översändas till kommunstyrelsen.

I kommunfullmäktiges flerårsstrategi 2018- 2020 har även socialnämnden och utbildningsnämnden fått i uppdrag att planera för och verkställa en flytt av arbetsmarknadsenheten och därtill tillhörande uppgifter från socialnämnden till utbildningsnämnden till den 1 januari 2019. Som ett första steg kommer en utredning med en konsekvensanalys att genomföras.

Socialnämnden kommer fortsätta att arbeta aktivt för att uppnå en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet genom ett fortsatt fokus på ekonomi, struktur och samverkan. En ökad samverkan inom förvaltningen har hittills bidragit till både högre kvalitet för brukarna och ett mer effektivt nyttjande av resurser, vilket har varit avgörande utifrån de volymökningar och allt mer komplexa behov som förvaltningen hanterar. Att socialförvaltningen från och med 2018 är en mindre organisation skapar förutsättningar till ett mer processinriktat arbetssätt genom en organisering bestående av avdelningar inriktade mot barn respektive vuxna samt en stabsavdelning. Genom att samla myndighetsutövning och utförarverksamhet inom en och samma avdelning, förväntas det ytterligare kunna öka förutsättningarna för en god samverkan och helhetssyn med en

effektivare organisation som följd. Den nya organisationen gäller from 2018-01-01 men implementeringen kommer att ske successivt under första halvåret 2018.

Socialförvaltningen kommer även att ha fortsatt fokus på att utveckla processer och arbetssätt i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag, vilket bland annat sker genom en ökad digitalisering.

Fokusområden och uppdrag från kommunfullmäktige

I Kommunfullmäktiges flerårsstrategi 2018-2020 identifieras följande fokusområden för socialnämnden:

- Förebyggande insatser för barn och ungdomar ska prioriteras
- Förebyggande insatser mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld ska prioriteras
- Åtgärder för minskad droganvändning ska vidtas
- Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas

Kommunfullmäktige har gett socialnämnden och utbildningsnämnden i uppdrag

- att planera och verkställa en flytt av arbetsmarknadsenheten och därtill tillhörande uppgifter från socialnämnden till utbildningsnämnden till den 1 januari 2019

Kommunfullmäktige har gett samtliga nämnder i uppdrag

- att aktivt verka för och genomföra Flerårsstrategins utpekade vilja
- att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar
- att stärka och utveckla demokratin och att i lämpliga former använda sig av medborgardialog
- att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik prioriteras
- att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel från innovationsfonden ska användas

Hur nämnden fullgör kommunfullmäktiges fokusområden

Förebyggande insatser för barn och ungdomar ska prioriteras

Socialnämnden bedriver förebyggande insatser i form av fältsekreterare, familjecentral Familjens Hus i Bjärke, ungdomsbehandlare riktat mot missbruk, föräldrarådgivning och Home Start. Nämnden beslutade, 2017-06-20, § 74, om upphandling av verksamheten Home Start och där det nu står klart att Bräcke diakoni kommer att driva verksamheten med start 180201.

I samverkansgruppen BUS kommer fokus under 2018 att utgå från resultaten från enkätundersökningen LUPP, vars syfte är att undersöka ungas livssituation lokalt. Frågorna i enkäten ger svar på hur unga i kommunen ser på inflytande och demokrati,

situationen i skolan, möjligheten till arbete, sin egen hälsa och trygghet, sin fritid, och hur de ser på sin egen framtid. Resultatet redovisas av GR i mars.

BUS kommer även under 2018 att ha stort fokus på området Bjärke utanför Sollebrunn. Området har stora inslag av socioekonomisk utsatthet och behoven är ofta stora när kommuninvånarna väl kommer till myndigheternas kännedom. Det finns redan idag befintliga nätverk och aktörer som utför ett bra arbete i området men det finns behov av utökad samordning och uppföljning för att ytterligare effektivisera det förebyggande arbetet.

Socialförvaltningen kommer att delta i ett forskningsprojekt tillsammans med 18 andra kommuner inom GR med start i januari 2018. Projektet startas med anledning av det ökade antalet orosanmälningar gällande barn och unga. Syftet är att få en mer djupgående kartläggning och analys kring orosanmälningarna.

Utifrån barn och ungas ökade psykiska ohälsa kommer en kompetenssatsning kring SIP (Samordnad individuell plan) att genomföras under våren tillsammans med Lerums kommun, primärvården, barn och ungdomspsykiatri och skolan genom närvårdsamverkan SAMLA. Syftet är att tidigt fånga upp barn och ungdomar med psykisk ohälsa.

Socialförvaltningen har en pågående samverkan med skolan utifrån modellen Samtidigt, där fokus ligger på tidiga och förebyggande insatser.

Socialförvaltningen ansvarar även för Alingsås kommuns ferieanställningar där det finns 50 platser för prioriterade ungdomar. Prioriteringen genomförs av handläggare inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt barn och unga-förvaltningen.

Förebyggande insatser mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld ska prioriteras

För att kunna arbeta mer proaktivt behövs effektiva och samordnade insatser till den enskilde och för de familjesystem där våld förekommer, vilket kräver både riktade resurser och åtgärder samt kompetensutveckling. Vuxenenheten ansvarar för arbetet kopplat till våld i nära relationer och där finns handläggare som är särskilt utbildade i området. Kvinnojouren Olivia är det skyddade boendet kommunen har avtal med och Barnhuset i Borås används vid ärenden som rör våldsutsatta barn. *Utväg* erbjuder samtalskontakter både enskilt och i grupp och har även gruppverksamhet för barn.

Socialnämnden antog, 2017-12-14, § 130, Handlingsprogram 2017- 2021 för våld i nära relationer. Handlingsprogrammet slår fast inriktningen för individ- och familjeomsorgens insatser för barn, ungdomar och vuxna som lever i våld i nära relationer. Handlingsplan 2017-2018 för våld i nära relationer beskriver konkret vad, hur och när olika aktiviteter ska genomföras samt vem som ansvarar.

Det kommer även att genomföras kompetenssatsningar för personal under 2018 inom området våld i nära relationer bland annat med fokus på hedersrelaterat våld.

Åtgärder för minskad droganvändning ska vidtas

Det drogförebyggande arbetet utförs främst av fältsekreterarna genom uppsökande och kartläggande arbete. Vad gäller vuxna arbetar fältteamet vuxen aktivt för att minska droganvändningen och förebygga tvångsvård enligt LVM. Socialförvaltningen erbjuder även behandling i form av tolvstegsprogrammet.

Förvaltningen ingår i flera samverkansforum med andra aktörer som kommer i kontakt med målgruppen. Bland annat har en samverkan inletts med vårdcentraler och öppenspsykiatri för att kartlägga vad som erbjuds målgruppen, av vem och vilken form. Diskussioner förs kring om en socialmedicinsk mottagning kan underlätta samarbetet och öka kvaliteten för brukarna, vilket skulle innebära en vinst både utifrån ett brukarperspektiv och effektivt nyttjande av samhällets resurser. Närvårdssamverkan SAMLA har i slutet av året fått i uppdrag att undersöka möjligheterna till stöd för en sådan mottagning samt möjligheter till mottagning för unga med problematik kring alkohol och droger, likt "Mini-Maria" i Göteborg.

Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas

Socialförvaltningen samlar aktörer från civilsamhället till ca sex årliga nätverksträffar. För närvarande medverkar 25 organisationer i nätverket. Utöver kyrkorna i Alingsås deltar också representanter från idrottsföreningar och andra ideella organisationer. Nätverksträffarna syftar till att stärka förutsättningarna för samverkan mellan socialförvaltningen och den idéburna sektorn, samt att möjliggöra delaktighet i den demokratiska processen och hitta konkreta uttryck för uppdrag och roller. Träffarna innebär också en möjlighet för kommunens och civilsamhällets representanter att gemensamt identifiera behov av områden där samverkan mellan kommun och ideell sektor skulle kunna inledas eller fördjupas ytterligare. Vid nätverksträffarna diskuteras även olika alternativ för att kunna samordna stödsatser från organisationerna och intensifiera samverkan.

Hur nämnden fullgör kommunfullmäktiges uppdrag

Att planera och verkställa en flytt av arbetsmarknadsenheten och därtill tillhörande uppgifter från socialnämnden till utbildningsnämnden till den 1 januari 2019

Under våren 2018 kommer en utredning att genomföras för att undersöka möjligheterna och konsekvenserna av en flytt av arbetsmarknadsenhetens verksamhet till utbildningsnämnden.

Att aktivt verka för och genomföra Flerårsstrategins utpekade vilja

Socialförvaltningen kommer att arbeta med att omhänderta fokusområden, uppdrag och åtaganden i arbetsplaner i förvaltningen samt i de så kallade chefsöverenskommelserna.

Att reducera sin centrala administration och skapa möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar

En reduktion av den centrala administrationen med 2,5 mkr har genomförts under 2017, vilket avser centrala funktioner såsom administratörer, utvecklingsledare, controller och chefer. Under 2018 kommer fokus att ligga på att digitalisera och automatisera processer för en effektivare verksamhet, vilket på sikt skulle kunna möjliggöra ytterligare reduktion av den centrala administrationen.

Att stärka och utveckla demokratin och att i lämpliga former använda sig av medborgardialog

Socialförvaltningen har under 2017 arbetat aktivt med att utveckla brukarråd i syfte att öka brukarnas inflytande, där gemensamma brukarråd har införts inom de verksamheter som möjliggör detta. Boendepedagoger inom socialpsykiatri har utbildats inom området för att ytterligare utveckla arbetssättet och ambitionen är att antal brukarråd ska öka under 2018.

Socialförvaltningen kommer fortsätta att genomföra årliga brukarundersökningar inom myndighetsutövning Individ- och familjeomsorg och funktionshinderområdet.

I samtliga gruppverksamheter genomförs utvärdering regelbundet där deltagarna får möjlighet att lämna sina synpunkter för att på så sätt kunna påverka verksamhetens utformning.

Att kommunal administration fortsatt ska minska genom smartare och effektivare arbetssätt där nya lösningar inom teknik prioriteras

Det processororienterade arbetssätt som införs i och med socialförvaltningens omorganisation under 2018 förväntas även resultera i effektivare administrativa processer.

Då IT-enheten i Alingsås kommun har ett uppdrag att undersöka möjligheter med handläggrobot i kommunens verksamheter ser socialförvaltningen en möjlighet att delta i en eventuell förstudie. Exempel på område kan vara förvaltningsövergripande administration. Nyttoeffekter som kan uppstå är att frigöra resurser, hantera toppar inom administration och att minska sårbarhet vid sjukdom.

Att aktivt arbeta fram nya arbetssätt, metoder och teknik där medel från innovationsfonden ska användas

Socialnämnden antog *Digital Färdplan för socialförvaltningen 2017- 2020*, 2016-12-20, § 127. För att verkställa den digitala färdplanen har medel ansökts om och beviljats ur innovationsfonden. Kommunstyrelsen beviljade, 2017-10-09, § 182, socialnämnden 1 350 tkr från Innovationsfonden för att användas till digitala utvecklingsalternativ.

Ansökan avsåg medel för digitaliserat försörjningsstöd, Tieto Lifecare – en gemensam lösning för socialtjänst, Hypergene integration mot Tieto IFO samt digital tidsbokningsfunktion till socialtjänstens reception. Arbetet har påbörjats under 2017 och kommer att pågå t o m delårsboks slutet 2019. Exempel på förväntade nyttoeffekter är effektivare handläggning med kortare handläggningstider som följd, effektivare bokning av

möten med brukare samt bättre förutsättningar för uppföljning och analys av statistik.

Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys

Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys, 2017-12-14, SN § 128, genomfördes under hösten 2017 och visar på att det är inom områdena ekonomi, volymökningar, integration, bostadsbrist och personal som flertalet av riskerna finns. Det har även identifierats risker utifrån kommande lagändringar och brister i verksamhetssystem.

Riskerna har formulerats som nämndens åtaganden kopplat till kommunfullmäktiges prioriterade mål eller som punkter i nämndens internkontrollplan 2018.

Socialnämndens väsentlighets- och riskanalys framgår av bilaga 1.

Ekonomi

Att vi inte får utökad ram

Om nämnden ej skulle få en utökad ram utifrån ökade behov bland medborgarna och medföljande volymökningar, som det redogjordes för i nämndens delårsbokslut 2017, finns en risk att ytterligare besparingar får motsatt effekt utifrån att den icke lagstadda verksamheten drabbas ytterligare. Det är väl känt att förebyggande verksamheter är en investering för framtiden, vilket innebär att neddragningar kan komma att få stora konsekvenser för förvaltningen på sikt.

Volymökningar

Att fler barn far illa

Antalet ärenden och orosanmälningar är fortsatt högt och det föreligger en risk att vi inte kommer att se någon minskning inom en överskådlig tid. Detta får direkt påverkan på förvaltningen i form av ökad belastning på andra enheter och på ekonomin i form av köpt vård.

Att problematiken våld i nära relationer ökar

Arbetet med målgruppen kräver specialistkompetens då ärendena många gånger är komplexa och resurskrävande. Ofta kan de utsatta personerna inte vara kvar i sin hemmiljö utan behöver placeras med stora kostnader som följd. Detta gäller både kvinnofrid och hedersrelaterade ärenden. Bostad, skydd och stöd till alla inblandade behöver ordnas även på sikt, vilket medför kostnader och personalresurser från flera enheter.

Integration

Att nyanländas integration i arbetslivet inte lyckas

Om vi ej lyckas med integrationen kan det komma att få stora konsekvenser för samhället i stort. Integrationen berör flera förvaltningar och är ett område där samordning och samverkan krävs.

Personal

Att långtidssjukfrånvaron fortsätter att öka

Förvaltningen har tagit fram en plan för aktiv och tidig rehabilitering och förebyggande insatser är inplanerade. Det är av stor vikt att åtgärderna som förvaltningen genomför för att minska sjukfrånvaron får effekt. Sjukfrånvaron behöver minskas för att kunna säkerställa en god kvalitet i verksamheten samt en god arbetsmiljö.

Att personal med rätt kompetens inte kan rekryteras

En särskilt svårrekryterad grupp, även nationellt, är myndighetsutövande socialsekreterare. Förvaltningens offensiva rekryteringsarbete har visat sig ge resultat men det krävs fortsatta aktiva insatser för att rekrytera och bibehålla personal.

Att rutiner för hot och våld inte omfattar alla verksamheter eller efterföljs

Risken värderas som mindre sannolik och med kännbara konsekvenser. Förvaltningen har säkerhetsrutiner för förvaltningens lokaler på Sidenvägen som nyligen har reviderats utifrån nybyggnationen. Dock omfattas inte de verksamheter som har sina lokaler utanför förvaltningsbyggnaden av säkerhetsrutinen. Behov finns att säkerställa att rutiner för hot och våld finns på samtliga av förvaltningens verksamheter.

Bostadsbrist

Att svagare grupper exkluderas från bostadsmarknaden

Det råder en stor brist på bostäder i Alingsås, bland annat billiga bostäder för socialförvaltningens målgrupper. Det gäller framför allt grupperna ensamkommande barn och ungdomar, personer som utsatts för våld i nära relationer, personer med funktionsnedsättning och unga vuxna som behöver slussas ut från köpt vård. I dagsläget tvingas förvaltningen till biståndsinsatser till följd av Alingsås bostadsbrist, vilket medför att kommunens resurser inte kan nyttjas på bästa sätt.

Den stora bostadsbristen innebär även att det är svårt att genomföra lösningar på hemmaplan, vilket leder till att förvaltningen får köpa platser externt. Bristen på bostäder kan även leda till högre försörjningsstödskostnader då utsatta grupper tvingas bosätta sig i dyra lägenheter. Förvaltningen ser behov av att frågan prioriteras på en kommunövergripande nivå.

Lagändringar

Att EU:s dataskyddsförordning inte följs

En ny dataskyddsförordning (GDPR) träder i kraft 2018-05-25, vilket kommer att få påverkan på vissa delar inom förvaltningens administration. Det är ännu oklart hur stora förändringar som behöver ske men behöver bevakas så att lagstiftningen efterföljs.

Att förvaltningen från och med årsskiftet får ett nytt ansvarsområde- spelmissbruk

Vad den nya lagstiftningen som träder i kraft januari 2018 gällande kommunens ansvar vid spelmissbruk kommer att innebära för förvaltningen är svårt att förutsäga. Förvaltningen uppskattar att det inte rör sig om några större volymer. Dock behöver förvaltningen säkerställa att personal har den kompetens som krävs för att arbeta med målgruppen.

Brister i verksamhetssystem

Att verksamhetssystemen inte ger rätt stöd i processerna

Att verksamhetssystemen innehåller korrekt information är en förutsättning för att såväl politiker och chefer får rätt underlag för sin planering. Internkontrollplanen för 2017 innehåller en punkt *Att rätt beslut inte fattas*, där det konstaterats att en manuell hantering av två verksamhetssystem innebär en risk för att lämnad statistik inte är helt korrekt. Förvaltningen har arbetat med frågan under 2017. Dock ändrades förutsättningarna då handlingsplan EFFEKT antogs där socialnämnden fick i uppdrag att tillsammans med vård- och äldreomsorgsnämnden implementera ett överflyttande av verksamheten för funktionshinder. Kvarvarande verksamhetsområden inom socialnämnden kommer att använda samma IT-stöd vilket medför att risken för att rätt beslut inte fattas på grund av information i verksamhetssystemen reduceras.

Socialnämnden har även beviljats medel från Innovationsfonden till bland annat inköp av Hypergenes applikation för individ- och familjeomsorg, vilken avser underlätta analys, uppföljning och uttag av statistik.

Internkontrollpunkter från 2017

Att fyra av internkontrollpunkterna för 2017 inte har fullföljts

Att fyra av internkontrollpunkterna för 2017 inte har fullföljts kan innebära en risk för att felaktiga beslut fattas och att internkontrollen brister. En särskild handlingsplan med tidsplan har tagits fram på uppdrag från socialnämnden gällande de fyra internkontrollpunkterna som inte har fullföljts under 2017, 2017-12-14, § 129, och omhändertags därigenom.

Internkontrollpunkterna/de identifierade riskerna var:

- att nettokostnadsavvikelser är felaktiga
- att prognoser är felaktiga
- att ekonomiska rutiner inte är dokumenterade
- att felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd kan ske

Enligt handlingsplanen ska internkontrollpunkterna vara genomförda senast 2018-04-30 och återrapporteras i samband med vårbokslutet.

Kommentar till socialnämndens väsentlighets- och riskanalys

I bifogad matris för väsentlighets- och riskanalysen finns två risker som senare har visat sig inte längre innebära någon betydande risk för socialnämnden. En risk rör om verkställande av handlingsplan EFFEKT blir försenat, där det i första hand var funktionshinderverksamhetens flytt till vård- och äldreomsorgsnämnden som avsågs. Vid tiden för genomförandet av väsentlighets- och riskanalysen var planeringen att flytten skulle ske 1 april. I och med att hela ansvaret för funktionshinderverksamheten sedan övergick till VÄN redan vid årsskiftet bedöms risken ej längre vara aktuell.

En annan risk som identifierades handlar om att förändringar i etableringslagstiftningen vid årsskiftet kunde resultera i ökade försörjningsstödkostnader. Sedan väsentlighets- och

riskanalysen genomfördes har ansvarsfördelningen mellan socialförvaltningen och integrationsavdelningen förtydligats, vilket innebär att utbildningsförvaltningen har ansvaret för de personer som ingår i etableringen. Förutsättningarna har därmed ändrats, vilket innebär att ett åtagande inte längre är aktuellt.

Hur socialnämnden arbetar med kommunfullmäktiges mål och indikatorer

Utifrån socialnämndens väsentlighets- och riskanalys har socialnämnden formulerat fem åtaganden, vilka har kopplats till fyra av de prioriterade målen (mål 1,2,3,5) där även två av fokusområdena speglas i åtagandena. Socialnämnden har även arbetat fram åtaganden kopplade till ytterligare fyra prioriterade mål. Till varje åtagande har det tagits fram ett nyckeltal. Målet är att samtliga åtaganden med tillhörande nyckeltal ska kunna uppfyllas under innevarande år.

Prioriterat mål 1	I Allingsås är det tryggt, säkert och välkomnande
Indikator:	Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är i kommunen ska förbättras
Socialnämndens åtagande:	Socialnämnden åtar sig att vidta förebyggande åtgärder vad gäller våld i nära relationer Socialnämnden åtar sig att vidta förebyggande åtgärder för barn och ungdomar
Socialförvaltningens åtagande:	Socialförvaltningen åtar sig att arbeta förebyggande med våld i nära relationer och barn och ungdomar genom att öka personalens kompetens kring våld i nära relationer
Nyckeltal:	Minst två utbildningssatsningar genomförs i syfte att öka kompetensen kring våld i nära relationer

Prioriterat mål 2	I Allingsås finns goda möjligheter till arbete och företagande
Indikator:	Självförsörjningsgraden ska öka
Socialnämndens åtagande:	Socialnämnden åtar sig att öka förutsättningarna för nyanländas integration
Socialförvaltningens åtagande:	Socialförvaltningen åtar sig att fler nyanlända tillsätts på extratjänster
Nyckeltal:	50% av de tillsatta extra tjänsterna går till nyanlända

Prioriterat mål 3 I Alingsås finns det attraktiva boendemöjligheter

Indikator: Medborgarnas nöjdhet med bostadssituationen i kommunen ska förbättras

Socialnämndens åtagande: Socialnämnden åtar sig att arbeta för att svagare grupper inkluderas på bostadsmarknaden

Socialförvaltningens åtagande: Socialförvaltningen åtar sig att verka för att fler sociala kontrakt övergår till förstahandskontrakt efter 12 månader

Nyckeltal: 75 % av de sociala kontrakten ska övergå i förstahandskontrakt efter 12 månader

Prioriterat mål 4 I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

Indikator: Avvikelse mellan redovisade nettokostnader och referenskostnader ska minska

Socialnämndens åtagande: Socialnämnden åtar sig att vidta åtgärder så att nettoavvikelsen minskar

Socialförvaltningens åtagande: Socialförvaltningen åtar sig att analysera IFO nettokostnadsavvikelse och säkerställa rapporteringen till Räkenskapssammandraget (RS)

Nyckeltal: Genomförd analys av IFO nettokostnadsavvikelse

Prioriterat mål 5 I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

Indikator: Nöjd medarbetarindex ska höjas
Sjukfrånvaron i kommunen ska minska

Socialnämndens åtagande: Socialnämnden åtar sig att verka för en god och hållbar arbetsmiljö

Socialförvaltningens åtagande: Socialförvaltningen åtar sig att minska sjukfrånvaron

Nyckeltal: Minskad sjukfrånvaro

Prioriterat mål 6 I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

Indikator: Antalet verksamheter som omfattas av lagen om valfrihetssystem ska bli fler

Socialnämndens åtagande: Socialnämnden åtar sig att verka för en högre grad av valfrihet och självbestämmande

Socialförvaltningens åtagande: Socialförvaltningen åtar sig att utreda om det finns verksamheter som kan omfattas av lagen om valfrihetssystem

Nyckeltal: Genomförd utredning

Prioriterat mål 8	I Alingsås ger utbildning kunskaper för en dynamisk grund
Indikator:	Andelen elever i åk 9 med behörighet till gymnasieskolan ska öka
Socialnämndens åtagande:	Socialnämnden åtar sig att ha fortsatt god samverkan med skolan
Socialförvaltningens åtagande:	Socialförvaltningen åtar sig att säkerställa att samverkansformen <i>Samtidigt</i> erbjuds alla högstadieskolor inom Alingsås kommun
Nyckeltal:	Andel högstadieskolor inom <i>Samtidigt</i> ska öka

Prioriterat mål 11	I Alingsås skapar vi goda livsmiljöer genom långsiktigt hållbar utveckling
Indikator:	Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka
Socialnämndens åtagande:	Socialnämnden åtar sig verka för att verksamheterna inom socialförvaltningen källsorterar
Socialförvaltningens åtagande:	Socialförvaltningen åtar sig att skapa förutsättningar för källsortering
Nyckeltal:	Minst 50 % av förvaltningens verksamheter ska källsortera vid årets slut

Internkontrollplan

För de internkontrollpunkter, som enligt internkontrollplan 2017, inte hade fullföljts inför årsbokslutet, upprättades en handlingsplan. Socialnämnden godkände, SN 2017-12-14, § 129, *Handlingsplan för 2017 års internkontrollpunkter* och återrapportering ska ske i samband med vårbokslutet.

Utifrån socialnämndens väsentlighets- och riskanalys, fastställd av socialnämnden, SN 2017-12-14, § 128, har 2018 års internkontrollpunkter tagits fram.

Internkontrollplan 2018 framgår av bilaga 2.

Omedelbar åtgärd

Socialnämnden ser inte behov av någon omedelbar åtgärd.

Ekonomi

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Verksamhetens intäkter	218 033	60 206	60 206	60 206
Personalkostnader	-401 063	-168 051	-170 252	-172 508
Lokalhyror	-31 176	-19 345	-23 698	-24 290
Köp av tjänster	-97 575	-69 292	-62 792	-57 413
Övriga kostnader	-74 768	-25 727	-24 727	-23 727
Verksamhetens kostnader	-604 582	-282 415	-281 469	-277 938
Verksamhetens nettokostnader	-386 549	-222 209	-221 263	-217 732
Kommunbidrag	386 549	222 209	221 263	217 732
Årets resultat	0	0	0	0

Tilldelad budgetram 2018 uppgår till 222 209 tkr. Budgetramen är minskad med 196 200 tkr i samband med överföring av avdelningen för funktionsstöd till VÄN från och med den 1 januari 2018.

Budget 2018 inkluderar:

- Uppräkning lön 2,5% 4 103
- Politisk prioritering i grundram 2018 29 200
- Tillfälligt flyktingbidrag 12 000
- Överföring kostnad förvaltningschef KLK -1 260
- Referenskostnadsjustering -183

Den årliga uppräknings av lön är 2,5 procent och den politiska prioriteringen är de äskanden som gjordes i samband med delåret 2017. Av äskade 32 200 tkr fick socialnämnden beviljat 29 200 tkr. Från och med 2018 görs en omföring av budgetram av kostnader som är direkt hänförliga till förvaltningschef, till KLK.

Referenskostnadsjusteringen är kopplad till utjämningsystemet och är ett sparkrav.

Det tillfälliga flyktingbidraget beslutades i flerårsstrategin 2017-2019 och innebär att bidraget successivt minskas i budgetramen med start från 2019. Vid utdelningen av det tillfälliga bidraget gjordes bedömningen att det förväntades ökade kostnader för nyanlända som inte är självförsörjande inom/efter etableringsprocessen. De ökade kostnaderna utgörs dels av personalresurser för att stödja nyanlända mot egen försörjning, dels merkostnader till följd av försörjningsstödsärenden.

Bedömningen är att verksamheten kommer att kunna bedrivas inom befintlig ram 2018 och även ge utrymme för att återföra medel riktat mot förebyggande insatser kopplat till kommunfullmäktiges fokusområden, socialnämndens åtaganden och uppdrag. Socialförvaltningen har haft volymökningar inom flera områden under senare år och för att uppnå balans i budget har det förebyggande arbetet minskat till förmån för att säkerställa den skarpa myndighetsutövningen. Sannolikt har detta bidragit till volymökningarna inom den lagstadsverksamheten. Budget 2018 ger möjlighet att till delar öka stödet och hjälpen till Alingsåsarna i ett tidigare skede till exempel i form av tillgång till 12-stepsprogram om man har svårt att klara sitt drogberoende eller föräldrarådgivning utifrån stöd i sitt föräldraskap.

Investeringsbudget

Tkr	Budget 2017	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Expansionsinvestering						
Namn på investering						
-varav exploatering						
Namn på investering						
Imageinvestering						
Namn på investering						
Reinvestering						
Investering	1 100	1 950	1 750	1 500	1 500	1 500
Anpassningsinvestering						
Namn på investering						
Totalt utgifter	1 100	1 950	1 750	1 500	1 500	1 500

Tilldelad investeringsbudget har överskridits med 1 420 tkr under 2017. Förklaringen till avvikelserna är främst av engångskaraktär då tillbyggnation av kontorslokaler skett under året.

2018 bedöms behovet vara högre än tidigare års budgettilldelning då förvaltningen haft inköpsstopp under två år och skjutit investeringar på framtiden. Behovet bedöms sjunka något de kommande åren då större investeringar är gjorda och LSS-verksamheten övergått till annan förvaltning.

Personal

Personal- och kompetensförsörjning

Under 2017 hade socialförvaltningen 734 årsarbetare fördelade på 47 tjänster inom områdena för individ- och familjeomsorg, funktionshinder, arbetsmarknadsåtgärder, ledningspersonal, stödfunktioner/specialister och administrativ personal. 98 personer har under 2017 valt att avsluta sin anställning på socialförvaltningen (inkl. funktionshinderområdet), varav 12 är pensionsavgångar. Vid årsskiftet har antalet årsarbetare på socialförvaltningen minskat med 459,8 årsarbetare då avdelningen för funktionshinder flyttats över till vård- och äldreomsorgsnämnden. För perioden 2018 - 2020 är prognosen att ca 3- 6 medarbetare går i pension. Personalomsättningen har varit hög, främst vad gäller ledning, vård- och omsorgspersonal samt socialsekreterare.

Vad gäller kommande behov av kompetensutveckling ser socialförvaltningen behov utifrån att problematiken våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat fortsätter att öka. För att kunna hantera detta krävs omvärldsbevakning och kompetenshöjande insatser inom området. Två kompetenssatsningar riktat till medarbetarna är planerade inom området.

Allt fler personer som kommer till socialförvaltningen har en komplex problematik med inslag av flera olika diagnoser. Internutbildningar kommer därför att anordnas och erbjudas regelbundet under året för att säkerställa att medarbetarna är trygga i att möta behoven hos brukarna.

Utbildningsinsatserna syftar till att tillgodose medarbetarnas behov av kompetensutveckling samt kvalitetssäkra de insatser som brukarna tar del av.

Andel timavlönade

I samband med övergången av funktionshinderverksamheten till vård- och äldreomsorgsnämnden följde majoriteten av den timavlönade personalen med. Behovet av timavlönade kommer dock att kvarstå inom HVB (hem för vård eller boende) och boenden inom socialpsykiatri.

Då behovet av timavlönad personal är nära sammankopplat med sjukfrånvaro är förhoppningen att antal timavlönade ska kunna minska som ett resultat av ett aktivt arbete med att sänka sjukfrånvaron.

En annan insats som kan komma att påverka behovet av timavlönade är att socialförvaltningen under 2017 gick in i "Projekt Heltid". Under 2018 kommer förvaltningen att erbjuda samtliga som uttrycker en vilja att gå upp tid möjlighet att göra det, samt att alla annonserade tjänster ska vara på heltid. Socialförvaltningens målsättning med "Projekt Heltid" är att alla anställda ska ha heltid i sin grundanställning från januari 2019.

Andel delade turer

Det finns inga delade turer förvaltningen.

Framtida åtgärder

Resultatet i medarbetarenkäten visar fortsatt på låga resultat gällande Alingsås kommun som "Attraktiv arbetsgivare". För att öka nöjd medarbetarindex behöver förvaltningen fortsätta utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering av mål, planera medarbetares kompetensutveckling, samt vara delaktig i att utveckla Alingsås kommun till en attraktiv arbetsgivare. Ett gott rykte om en bra arbetsmiljö har visat sig vara mer konkurrenskraftigt än högre lön, varför arbetet med att säkerställa en god arbetsmiljö har hög prioritet.

Likt den övriga trenden i Sverige är det fortsatt svårt att rekrytera socialsekreterare, särskilt kandidater med socionomutbildning. För att hantera situationen och avlasta socialsekreterare, har tjänster som socialadministratörer och internkonsulter rekryterats under 2017. Jämförelser i arbetsbelastning för socialsekreterare har gjorts mellan flera närliggande kommuner, där statistik visar på att socialsekreterare inom Barn och unga Utredningsenheten i Alingsås Kommun ligger högt. Detta kommer följas upp även fortsättningsvis och för att skapa en rimlig och hanterbar ärendemängd finns det planer på att under 2018 rekrytera ytterligare en internkonsult.

Socialförvaltningen har i allt högre utsträckning marknadsfört sig och annonserat tjänster i olika media så som branschtidningar och sociala medier. Att stärka arbetsgivarmärket blir en betydande faktor för att kunna attrahera rätt kompetens i framtiden. Förvaltningen kommer att ha fortsatt samarbete med skolor, universitet samt närvara på mässor för att tidigt få kontakt med framtida kompetens som kommer vara betydelsefullt, speciellt för bristyrken.

Löner

Konkurrensen om de svårrekryterade yrkeskategorierna gör att förvaltningen behöver omvärldsbevaka löneutvecklingen. Det vore önskvärt att lön som konkurrensmedel minskar mellan kommunerna. Utöver lön som en parameter för att behålla personal behöver såväl nyanställda och erfarna även ha en hanterbar ärendemängd samt tillgång till arbetsledning, stöd av kollegor, handledning och kompetensutveckling efter behov.

Arbetsmiljö

Socialnämnden åtar sig att verka för en god och hållbar arbetsmiljö, vilket ska uppfyllas genom nämndens arbetsmiljömål; *Att sänka sjukfrånvaron*.

Sjukfrånvaron har inte ökat sedan föregående år men bedöms vara fortsatt hög. För att säkerställa en god kvalitet i verksamheten och en god arbetsmiljö är det av stor vikt att fortsätta fokusera på att sänka sjukfrånvaron. Arbetsmiljömålet *Att sänka sjukfrånvaron* kommer mätas månadsvis genom uppföljning av sjukfrånvaron. Förvaltningen kommer också att fortsätta använda sig av en mätsticka som månadsvis mäter arbetsbelastning, mående och trivsel.

Sjukfrånvaro

Nämnden åtar sig att verka för en god och hållbar arbetsmiljö i syfte att sänka sjukfrånvaron. Planerade åtgärder för att sänka förvaltningens sjukfrånvaro är att fortsätta implementeringen av den framtagna planen "Aktiv och tidig rehabilitering" för att skapa en tydlighet i rehabiliteringsprocessen. HR-funktionen planerar att ha regelbundna möten, tillsammans med chefer där rehabiliteringsärenden, resultat från "Mätstickan" (se nedan), tillbud och arbetsskador följs upp samt analyseras. Detta för att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaro på respektive enhet.

Alla grupper, enheter såväl som ledningsgrupper, använder blanketten "Mätstickan" månadsvis för uppföljning av medarbetarnas arbetsbelastning, välmående och trivsel. Syftet med "Mätstickan" är att undersöka den sociala och organisatoriska arbetsmiljön (OSA), samt ge chef en möjlighet att stämma av hur arbetsgruppen mår och hur arbetsbelastningen ser ut.

En ytterligare åtgärd i arbetet med att sänka sjukfrånvaron är att förvaltningen under hösten 2017 gick in i projektet "Aktiv återhämtning" i syfte att fånga upp och arbeta aktivt med att förebygga långtidssjukskrivningar som är kopplat till diagnoser av psykisk ohälsa. Projektperioden sträcker sig från hösten 2017 till hösten 2019 där aktiviteten är ett hälsoprogram i åtta steg som är kopplat till tidiga tecken av stressrelaterad ohälsa. Förväntat resultat är både minskad korttids- och långtidssjukfrånvaro.